

กรณีศึกษาการแก้ไขข้อผิดพลาดของกรมตำรวจเรื่อง "ยักยอกเพชรซาอุฯ"

ข่าวข้อผิดพลาดกรณี "ยักยอกเพชรซาอุฯ" เป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องจากคดีโจรกรรมเพชรซาอุฯ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อกลางปี พ.ศ. 2532 และสื่อมวลชนได้มีการนำเสนอเหตุการณ์โจรกรรมเพชรซาอุฯ ในเดือนธันวาคม 2532 อย่างต่อเนื่องไปจนตลอดปี 2533 ภายหลังจากที่มีการนำเสนอข่าวเรื่อง ยักยอกเพชรซาอุฯ ในปี พ.ศ. 2534 ผู้วิจัยจึงลำดับเหตุการณ์ที่สื่อมวลชนนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ โดยส่วนแรกเป็นเรื่องการโจรกรรมเพชรซาอุฯ และส่วนที่ 2 เป็นเรื่องการยักยอกเพชรซาอุฯ

การนำเสนอโดยสื่อมวลชน

ส่วนที่ 1 การโจรกรรมเพชรซาอุฯ

ผู้วิจัยได้รวบรวมเหตุการณ์ที่นำเสนอโดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน ในช่วงระหว่าง เดือนธันวาคม 2533 - มกราคม 2534 และสรุปได้ดังนี้

นายเกรียงไกร เตชะโง้ง อายุ 29 ปี อยู่บ้านเลขที่ 31/1 หมู่ 3 ต.แม่ปะ อ.เถิน จ.ลำปาง ได้เดินทางไปทำงานที่ประเทศซาอุดีอาระเบียในตำแหน่งเจ้าหน้าที่รักษาความสะอาด ภายในพระราชวังของเจ้าชายไพซาล บิน ฟาฮัด บิน อับดุลอาซีส โดยมีบริษัทอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด เป็นผู้รับจ้างทำความสะอาด เริ่มทำงานตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2532-9 สิงหาคม 2532 และได้เดินทางกลับประเทศไทยก่อนครบสัญญาว่าจ้างโดยได้ทำการโจรกรรมเครื่องเพชร อัญมณี และเครื่องประดับของเจ้าชายไพซาล บิน ฟาฮัด และชายา จำนวน 122 รายการ มูลค่ากว่า

500 ล้านบาทประกอบด้วยสร้อยคอฝังเพชร สร้อยข้อมือฝังเพชร นาฬิกาเพชร 32 เรือน เครื่องเพชรโบราณกว่า 30 ชุด พลอย ทองคำและมรกต ตลอดจนเงินสกุลต่าง ๆ

เจ้าชายไพศาล บิน พายัด จึงได้ส่ง ร.ต.อ. ชาแอต เอ็มเอส ซาซีส มาติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจไทย พร้อมกับเข้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อกองปราบปราม พล.ต.อ. แสง สุระสวัสดิ์ อธิบดีกรมตำรวจในขณะนั้น จึงได้มอบหมายให้ พล.ต.อ. สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ รองอธิบดีกรมตำรวจฝ่ายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมตั้งชุดสอบสวนขึ้น โดยมี พล.ต.ต. ชลอ เกิดเทศ รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เป็นหัวหน้าชุดสืบสวนร่วมกับชุดเฉพาะกิจปราบปรามอาชญากรรมของกองกำกับการ 1 และกองกำกับการ 3 กองปราบปราม เพื่อติดตามจับกุมตัวนายเกรียงไกร เตชะโม่ง กับพวก

วันที่ 27 ธันวาคม 2532 เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดเฉพาะกิจนำโดย พล.ต.ต.ชลอ เกิดเทศ รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลางได้จับกุมนายจรูญหรือหล้า จันทร์คง อายุ 33 ปี ได้ที่อำเภอเถิน จังหวัดตาก และวันที่ 28 ธันวาคม 2532 ได้จับกุมตัวนายแดง ไม้ทราบนามสกุล ได้ที่ อำเภอเถิน จังหวัดตาก ซึ่งทั้งสองคนเป็นช่างทองที่รับของมาจากนายเกรียงไกรโดยนำใบขายให้กับพ่อค้าหลายรายที่กรุงเทพฯ จากนั้นในวันที่ 2 มกราคม 2533 ได้จับกุมตัวนายอ้วนหรือสุรศักดิ์ เอนกศิริกุล อายุ 26 ปี เจ้าของร้านทองในจังหวัดแพร่ ซึ่งเป็นผู้รับซื้อรายหนึ่ง พร้อมติดตามยึดของกลางคืนมาได้ร้อยละ 60 เป็นนาฬิกาฝังเพชร ทองรูปพรรณและสร้อยเพชร

วันที่ 10 มกราคม 2533 พล.ต.ต. ชลอ เกิดเทศ ได้ติดตามจับกุมตัวนายเกรียงไกร เตชะโม่ง ได้ที่ห้องพักหมายเลข 308 โรงแรมพรเทพ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก สามารถยึดของกลางคืนได้ 60 รายการ มูลค่ากว่า 100 ล้านบาท นายเกรียงไกร รับสารภาพว่าได้ทำการโจรกรรมรวมทั้งสิ้น 7 ครั้ง แล้วฝากส่งกลับเมืองไทยทางเครื่องบิน ในวันที่

11 มกราคม 2533 เจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องจึงได้นำตัวนายเกรียงไกรพร้อมของกลาง เดินทางมายัง กรุงเทพมหานคร

ต่อมาพนักงานสอบสวนคดีโจรกรรมเพชรซาอุฯ ได้สรุปสำนวนการสอบสวนหนา 652 หน้าเสนอกรมตำรวจมีความเห็นควรส่งฟ้อง วันที่ 2 มีนาคม 2533 พนักงานอัยการ กองคดีอาญา 2 ได้ยื่นฟ้องนายเกรียงไกร เตชะโง้ง ต่อศาลอาญาในความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์ในเคหสถาน ในเวลากลางคืนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335, 337, 83 และ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2525 มาตรา 11 พร้อมกันนี้ได้ขอให้ศาลสั่งให้จำเลยคืนหรือชดเชยราคาทรัพย์สินที่ไม่ได้คืนอีกจำนวน 317,180,425 บาท แก่เจ้าชายไพซาล บิน ฟาฮัด ด้วย ซึ่งศาลได้รับฟ้องไว้

นอกจากนี้พนักงานอัยการ ได้แนะนำให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับนายประสงค์ กวางศรี, นายจรูญ จันทร์คง, นายสุรศักดิ์ เอนกศิริกุล และนายสันติ ศรีธนะขันธ์ ขื่อหา มีพฤติการณ์ซ่อนเร้นจำหน่าย พาเอาไป ชื่อ รับจำนำหรือรับไว้ซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวด้วย

วันที่ 7 มีนาคม 2533 ศาลอาญาได้เปิดตัวนายเกรียงไกร เตชะโง้ง จากเรือนจำพิเศษกรุงเทพและทำการขึ้นสองสถาน ซึ่งนายเกรียงไกรให้การปฏิเสธ

วันที่ 19 มีนาคม 2533 พล.ต.ต.ชลอ เกิดเทศ ได้เดินทางไปกองปราบปรามเพื่อขอรับมอบเครื่องเพชรจากพนักงานสอบสวนซึ่งเก็บรักษาไว้ที่ แผนก 4 กองกำกับการ 2 กองปราบปรามเพื่อนำไปส่งคืนแก่ เจ้าชายไพซาล บิน ฟาฮัด ในวันที่ 21 มีนาคม 2533 โดยได้นำเครื่องเพชรทั้งหมดบรรจุในกล่องสี่เหลี่ยมซึ่งภายในบรรจุเพชรเม็ดใหญ่มีขนาดหน้าประมาณ 1 ฟุตเศษ

การบรรจุนี้ทำต่อหน้าเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย รวมทั้งตัวแทนจากประเทศซาอุดีอาระเบียและเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงริยาด จากนั้น พล.ต.ต.ชลอ เกิดเทศ ได้เดินทางโดยเครื่องบินส่วนตัวของเจ้าชายไพซาล บิน ฟาฮัด เพื่อนำเครื่องเพชรไปส่งมอบคืน และทางการซาอุดีอาระเบียได้มอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ พล.ต.ต. ชลอ เกิดเทศ เพื่อเป็นเกียรติคุณด้วย

วันที่ 21 มีนาคม 2533 ศาลได้มีคำสั่งห้ามสื่อมวลชนเสนอข่าวการพิจารณาคดีนายเกรียงไกร เตชะโม่ง เนื่องจากเกรงว่าถ้ามีการเสนอข่าวออกไป อาจกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศซาอุดีอาระเบีย จึงให้มีการพิจารณาคดีเป็นความลับ วันที่ 28 มีนาคม 2533 ศาลจึงได้มีคำพิพากษาตัดสินจำคุกนายเกรียงไกร เตชะโม่ง เป็นเวลา 5 ปี

ภายหลังจากที่ พล.ต.ต. ชลอ เกิดเทศ ได้นำเครื่องเพชรไปส่งมอบคืนแล้ว ต่อมา เจ้าชายไพซาล บิน ฟาฮัด ได้แจ้งให้ทางการไทยทราบว่า เพชรที่นำไปคืนนั้นมีของปลอมปนอยู่ด้วย คดีเพชรซาอุซึ่งเป็นข่าวครึกโครมและจบลงด้วยดีในปี 2533 นั้น จึงกลับมาเป็นข่าวอีกครั้งในเดือนมกราคม 2534 เมื่อนายอาทิตย์ อุไรรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศระบุว่า ได้รับแจ้งจากประเทศซาอุดีอาระเบียว่าเพชรที่ส่งมอบคืนไปนั้นมีจำนวนเพียงร้อยละ 25 ของทรัพย์สินที่ถูกโจรกรรมและยังมีของปลอมเจือปนไปด้วย ซึ่ง พล.ต.ต.ชลอ ได้ยืนยันว่าทรัพย์สินที่ส่งคืนไปนั้นได้เกือบครบถึงกว่าร้อยละ 25 หากแต่เพียงนาฬิกาประมาณ 20 เรือน เพชรเม็ดใหญ่สองเม็ด ซึ่งถูกขายต่อไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาแล้ว

หนังสือพิมพ์แนวหน้า ฉบับประจำวันที่ 4 มีนาคม 2534 ได้รายงานว่ พล.ต.ต. ชลอ กล่าวว่ "ตำรวจจะไปปลอมได้อย่างไร ตอนที่ตำรวจไปขุดเครื่องเพชรที่นายเกรียงไกรฝังไว้ กษัตริย์ซาอุฯ ก็ส่งคนของเขามาร่วมขุดด้วย ขอย้ำว่าตำรวจไม่ได้ปลอม แต่โจรปลอมเอง" นับเป็นการแก้ข่าววนจุดแรกเกี่ยวกับเรื่องที่น่าความเสื่อมเสียมาสู่กรมตำรวจในคดีโจรกรรมเพชรครั้งนี้

วันที่ 10 มกราคม 2534 กรมตำรวจได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนหาข้อเท็จจริงกรณีที่มีการปลอมแปลงหรือยักยอกเพชรของกลาง โดยมี พล.ต.ต. ธรรมรงค์ ปิณฑะรุจิ รองจเรตำรวจเป็นประธาน โดยกำหนดประเด็นให้สอบสวน คือ

1. การยึดและเก็บรักษาของกลาง (ระหว่างผู้จับและพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการกันอย่างไร).
2. ระหว่างของกลางอยู่ในความดูแลของตำรวจนั้น มีช่องหรือโอกาสที่ผู้อื่นจะเอาของปลอมมาเปลี่ยนกับของจริงหรือไม่
3. การส่งของกลางให้ผู้เสียหายดำเนินการกันอย่างไร

ส่วนที่ 2 การยักยอกเพชรชาอุฯ

สื่อมวลชนได้หันมาให้ความสนใจในข่าวการยักยอกปลอมแปลงเพชรชาอุฯ กันอีกครั้ง ในเดือนมิถุนายน 2534 เนื่องจากมีข่าวลือว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามามีส่วนในการ "ยักยอก" เพชรครั้งนี้ หนังสือพิมพ์มติชนฉบับประจำวันที่ 18 มิถุนายน 2534 รายงานว่า

ปลอมเพชรชาอุ 500 ล้าน อ.ตร. ตั้ง ธง สำมือมีด...ขณะนี้กรมตำรวจได้แต่งตั้งให้ พล.ต.ท.ธนู หอมหวล ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เป็นหัวหน้าพนักงานสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงอย่างเร่งด่วนแล้ว จะทราบผลในเร็ว ๆ นี้ ...ข่าวแจ้งว่า วันที่ 17 มิถุนายน นี้ พล.ต.ท.ธนูและคณะพนักงานสอบสวน เดินทางไปสอบปากค่านายเกรียงไกรที่เรือนจำลาดยาว เกี่ยวกับรายละเอียดทรัพย์สินทั้งหมด...

หลังจากวันที่ 18 มิถุนายน 2534 กรมตำรวจได้มีการเปิดเผยความลับหน้าในกรณีนี้มาเป็นระยะ ๆ หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที่ 19 มิถุนายน 2534 ได้รายงานว่า พล.ต.อ. เปา สารสิน รองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นว่าเป็นเรื่องที่กรมตำรวจได้ตั้งกรรมการสอบสวน

เพื่อให้คลี่คลายออกมา เพราะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย ส่วนจะกระทบแค่ไหนเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับว่าไทยตั้งใจจะแก้ปัญหาค่าไหน ซึ่งจะต้องเร่งประสานให้จบลงโดยเร็วที่สุด

จะเห็นได้ว่ากรณียกยอกเพชรซาอุฯ นั้น มีประเด็นสำคัญที่กรมตำรวจจะต้องแก้ไข คือ ท้าความกระจ่างให้ได้ว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจยกยอกเพชรซาอุฯ จริงหรือไม่ สื่อมวลชนนำเสนอได้แค่เพียงเหตุการณ์การโจรกรรมเพชรจากประเทศซาอุดีอาระเบียที่เกิดขึ้นในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา แต่ไม่สามารถหาข้อมูลใด ๆ มาสนับสนุนอย่างมีน้ำหนักได้ว่าการยกยอกเพชรของกลางจริง การนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนในกรณีนี้จึงเป็นการเสาะหาข้อเท็จจริง โดยการสัมภาษณ์ข้าราชการตำรวจผู้เกี่ยวข้องในการทำคดีโจรกรรมเพชรมากกว่า ดังนั้น การนำเสนอข่าวและการแก้ข่าวจึงมีความคู่กันไปอย่างสม่ำเสมอ ดังต่อไปนี้

พล.ต.อ.สวัสด์ อมรวิวัฒน์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2534 ได้กล่าวว่า กรณีเครื่องเพชรปลอมนั้นยังไม่ทราบข้อมูลที่แน่ชัด จึงตั้งกรรมการขึ้นมาสอบสวนข้อเท็จจริงเพราะในด้านคดีเดิมไม่เคยผ่านตน เนื่องจาก พล.ต.อ.แสวง ธีระสวัสด์ อธิบดีกรมตำรวจได้มอบหมายให้ พล.ต.ท. ชลอ เกิดเทศ สมัยยังเป็นรองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เป็นหัวหน้าคณะทำงานสืบสวนจับกุมคนร้ายที่โจรกรรมเพชรมาจากพระราชวังเจ้าชายไพศาลที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย และต่อมาจึงได้นำของกลางที่ยึดมาได้ส่งกลับคืนไป (มติชน, 19 มิถุนายน 2534)

ส่วน พล.ต.ท. ธนู ทอมทวล ได้กล่าวว่า "กรณีปลอมเครื่องเพชรซาอุฯ นั้นเพิ่งได้รับคำสั่งให้ดำเนินการ จะเร่งประชุมคณะทำงานเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานให้เร็วที่สุด" (มติชน, 19 มิถุนายน 2534)

จะเห็นได้ว่า การทำให้ข่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ เท่ากับเป็นการแสดงให้ประชาชนทราบว่า กรมตำรวจไม่ได้นิ่งนอนใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเป็นการทำให้ข่าวที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ว่าได้มีการเร่งรัดสอบสวนข้อเท็จจริงแล้ว ขณะเดียวกัน พล.ต.อ. สวัสดิ์ ก็ได้ชี้ให้เห็นว่า เรื่องนี้ได้เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยที่ตนยังไม่ได้รับตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ

หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที 20 มิถุนายน 2534 รายงานข่าวว่า "ปีกคู่ยมีน เพรชปลอม... เมื่อผู้สื่อข่าวถามว่า เป็นความผิดพลาดของตำรวจหรือไม่ ที่ปล่อยให้มีการปลอมเพชรขึ้น พล.อ. อิศระพงศ์ หนูหนักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกล่าวว่าจะไม่ อยากกล่าวหาอีก จึงต้องมีการสืบสวนสอบสวนกันให้ชัดเจนก่อน..." ส่วน พล.ต.อ. เกา สารสิน รองนายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวว่า ยังไม่ได้รับรายงานความเสียหายของการ สอบสวน แต่เท่าที่ทราบมีความเสียหายไปมากแล้ว ผู้สื่อข่าวถามว่าเรื่องนี้มีตำรวจรู้เห็นในการ ปลอมเพชรหรือไม่ พล.ต.อ. เกา กล่าวว่ "ไม่ทราบ แล้วแต่กรมตำรวจจะพิจารณา"

นับเป็นการทำให้ข่าวของผู้บังคับบัญชาระดับสูง ซึ่งรับผิดชอบต่อกรมตำรวจ อันได้แก่ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งยืนยันว่ากรมตำรวจได้มีการดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่แล้ว ส่วน พล.ต.ท. ชลอ เกิดเทศ (ซึ่งต่อมาได้รับการแต่งตั้งให้เป็น พลตำรวจโทในตำแหน่ง ผู้บัญชาการประจำกรมตำรวจทำหน้าที่หัวหน้าสำนักงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ และภายหลังที่คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติหรือ รสช. ได้ยึดอำนาจเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 ก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการประจำกรมตำรวจ ทำหน้าที่ประสานงาน สภา รสช.) ได้แถลงว่า

เคยถูกสอบสวนข้อเท็จจริงมาแล้วถึง 5 ครั้ง ทั้งฝ่ายทหารสอบ จเรตำรวจสอบ ซึ่งก็ได้ชี้แจงไปทุกครั้งว่าตนเป็นเพียงผู้รับผิดชอบในการติดตามจับกุมคนร้าย ที่ขโมยเครื่องเพชรมาจาก

พระราชวังของเจ้าชายไพฑาล บิน ซาฮัด ในประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งสามารถติดตามสืบสวนจับกุมคนร้ายพร้อมกับนายของกลางคืนมาได้ โดยได้ทำตามระเบียบของทางราชการทุกอย่าง และก่อนหน้านี้ตนเคยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจลับของซาอุดีอาระเบียในประเทศไทย คอยติดตามสะกดรอยอยู่ตลอดเวลา ... กรณีดังกล่าวนี้กรมตำรวจดำเนินการผิดพลาด เพราะไม่ได้ชี้แจงถึงที่มาของทรัพย์สินของกลาง เนื่องจากบางส่วนของบลอมนั้นเป็นของส่วนตัวของนายเกรียงไกร เตชะโง่ง คนร้ายที่ลักทรัพย์ซึ่งนายเกรียงไกรนำมารวมกันทั้งหมดแล้วส่งคืนแก่ตำรวจ (มติชน, 28 มิถุนายน 2534)

ต่อมาหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที่ 23 กรกฎาคม 2534 รายงานว่า มีนายพลตำรวจเอก 2 นายพัวพันในการยกยอกเพชรที่หายไป โดยมีรายละเอียดว่า

สีงากี้เหม็นหึ่งทั้งปฐพี 2 พล.ต.อ. จกเพชรซาอุฯ เกือบ 400 ล้าน พยานกระชากลากไล่ นายพลเห็นเพชรเม็ดโตตาตุ๊กขาว กระเทียมกระเทียมหรือเข้ารูปทั้งเหมือนฮีโร่ แจกตำรวจ ขวาง ชลอ เกิดเทศ จับคนร้ายพร้อมต่อรองอมของกลาง เตรียมเสนอ เภา สารสิน สั่งพันลาดยาวและรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ แล้วประมวลเพื่อนำเสนอต่อ พล.ต.อ. เภา สารสิน รองนายกรัฐมนตรีแล้ว ซึ่งจะมีรายการเกี่ยวกับของกลางทั้งหมดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจยึดได้ พร้อมกันนั้น จะมีรายชื่อของพยานบุคคลซึ่งเห็นว่าขณะที่ของกลางถูกนำมายังห้องทำงานของนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่คนหนึ่งนั้นยังมีดินลูกรังติดเชรอะ มีสร้อยเส้นหนึ่งประกอบด้วยเพชรกว่า 10 เม็ด แต่ละเม็ดมีราคาประมาณ 30 ล้านบาท มีนาฬิกาฝังเพชรเรือนละ 10 ล้านบาทอยู่อีกกว่า 10 เรือน ซึ่งต่อมาปรากฏว่าของกลางส่วนนี้สูญหายไป รายงานข่าวเปิดเผยว่าตามทางสืบสวนมีพยานยืนยันอย่างชัดเจนว่า นายตำรวจระดับ พล.ต.อ. 2 นาย ที่เคยมีอำนาจในกรมตำรวจ เป็นผู้เอาเพชรของกลาง ซึ่งประกอบด้วยสร้อยเพชรมูลค่ากว่า 300 ล้านบาท และนาฬิกา

เรือนละ 10 ล้านบาทไปประมาณ 10 เรือน ซึ่งพยานสามารถระบุได้ว่าของกลางดังกล่าว ถูกฉกไปจากที่ใด...

และระหว่างที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุด พล.ต.ต. ชลอ ติดตามจับกุมนายเกรียงไกรคนงาน ไทยที่ขโมยเครื่องเพชรของเจ้าชายไพศาล นั้น มีนายตำรวจระดับ พล.ต.อ. นายหนึ่งใช้อำนาจ พยายามกีดกันและประนีประนอมเพื่อช่วยเหลือนายเกรียงไกร แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ติดตามจับกุม ไม่ยินยอม ซึ่งต่อมาจำเป็นต้องนำตัวผู้ต้องหาและของกลางไปพบกับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ในที่แห่ง หนึ่ง ต่อมาเครื่องเพชรจำนวนหนึ่งหายไป มือดีจึงนำเพชรปลอมมารวมปนกับเพชรจริงเพื่อให้ เป็นไปตามบัญชีของกลาง อย่างไรก็ตามขณะนี้เชื่อว่าของกลางที่ถูก 2 พล.ต.อ. ฉกเอาไปนั้น จะถูกขายต่อไปแล้ว... (มติชน, 23 กรกฎาคม 2534)

หนังสือพิมพ์มติชนฉบับประจำวันที่ 24 กรกฎาคม 2534 ยังได้รายงานเพิ่มเติมอีกว่า "สำรวจพลตำรวจเอก ยุคเพชรซาอุฯ เป็นพิษ ...ทันทีที่ข่าวดังกล่าวแพร่สะพัดออกไป ทำให้คน ทั้งนอกและในกรมตำรวจช็อคกันเป็นแถว ๆ เพราะไม่นึกว่าในกรมตำรวจจะมีแรงหิวอยู่เช่นนี้ และพากันถามให้ชัดว่า ใครคือพลตำรวจเอกแรงคนนั้น" จึงนับว่าเป็นการรุกของสื่อมวลชน อีกก้าวหนึ่งที่ต้องการทราบว่ามี 2 นายพลตำรวจเอกเกี่ยวข้องกับกรณียักยอกเพชรจริงหรือไม่ และคือใคร ซึ่งหากจะพิจารณากันนับตั้งแต่ที่นายเกรียงไกร เตชะไม้ง เดินทางกลับจากประเทศ ซาอุดีอาระเบีย มีพลตำรวจเอกที่ปรากฏชื่อในกรมตำรวจระหว่างระยะเวลานั้นเป็นต้นมาถึง เดือน กรกฎาคม 2534 คือ (มติชน, 24 กรกฎาคม 2534)

- 1) พล.ต.อ. เกา สารสิน
- 2) พล.ต.อ. วลีษฐ เดชกุญชร
- 3) พล.ต.อ. เสริม จารุรัตน์

- 4) พล.ต.อ.แสวง อีระสวัสดิ์
- 5) พล.ต.อ. สนอง วัฒนวรานุกร
- 6) พล.ต.อ. มั่นส ครุฑไชยันต์
- 7) พล.ต.อ.วิภาส วิบูลากร
- 8) พล.ต.อ.ประทีน สันติประภพ
- 9) พล.ต.อ.พงษ์อำมาตย์ อมาตยกุล
- 10) พล.ต.อ.โสภาส รัตนสิน
- 11) พล.ต.อ.พจน์ บุญยะจินดา
- 12) พล.ต.อ.บุญชู ว่างานนท์

นับว่าข้อเขียนของสื่อมวลชนในระยะนี้ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมตำรวจเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อสื่อมวลชนไปสอบถาม พล.ต.ท.ชลอ เกิดเทศ ก็ได้รับคำตอบว่า "...ไม่เคยถูกบีบ และไม่รู้เรื่องอะไรทั้งสิ้น ไม่เห็นว่าจะมีใครพูดอะไร ไม่มีสองพลตำรวจเอก ไม่รู้เรื่องอะไรทั้งหมด" (มติชน, 24 กรกฎาคม 2534)

อย่างไรก็ตาม พลตำรวจเอกทั้งหลายที่อยู่ในข่ายเกี่ยวข้องกับตามสายงานรับผิดชอบก็ย่อมมีความรู้สึกว่าคุณอาจถูกเพ่งเล็งไปในทางที่ผิดได้

และเนื่องจากเหตุการณ์การจับกุมนายเกรียงไกร เตชะไม้ง และขั้นตอนของการรวบรวมส่งมอบของกลางเพชรซาอู่นั้น เกิดขึ้นในระหว่างที่ พล.ต.อ.แสวง อีระสวัสดิ์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ พล.ต.อ.แสวง จึงได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า

นับตั้งแต่มอบหมายให้ พล.ต.ท.ชลอ เกิดเทศ เป็นหัวหน้าชุดสืบสวนและติดตามจับกุมตัวนายเกรียงไกร พร้อมกับยึดของกลางมาได้แล้วชุดสืบสวนจับกุมได้รายงานให้ทราบและนำมาแถลง

ข่าวที่กรมตำรวจ ซึ่งตนมีโอกาสดูเห็นเพชรในตอนนั้นเป็นครั้งแรกพร้อมด้วยคนอื่น ๆ รวมทั้ง นักข่าวและตำรวจร่วมร้อยนาย เมื่อตรวจดูของกลางเสร็จสิ้นแล้ว ได้มอบหมายให้ พล.ต.ต. รุ่งโรจน์ ยมภกุล ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกองปราบปรามนำเครื่องเพชรของกลาง ไปควบคุม ซึ่งทางกองปราบปรามได้ตั้งคณะกรรมการรับมอบ และเก็บของกลางไว้อย่างมิดชิด ที่สุดและขณะที่แถลงข่าวนั้นมีเจ้าหน้าที่ของซาอุฯ คนหนึ่งซึ่งเป็นตำรวจมาเป็นสักขีพยาน หลังจากนั้นเครื่องเพชรทั้งหมดถูกนำไปบรรจุอยู่ในตู้เซฟ และปิดผนึกโดยมีลายเซ็นของเจ้าหน้าที่ซาอุฯ พล.ต.ท. ชลอ และ พล.ต.ต. รุ่งโรจน์ ร่วมอยู่ด้วย จึงนำเพชรทั้งหมดเก็บใส่ในห้องซึ่งมีกรง เหล็กกันหลายชั้น มียามดูแลตลอด 24 ชั่วโมง การรับของกลางคืนก็มอบหมายให้ พล.ต.ท. ชลอ เป็นผู้ไปเบิกของกลางโดยเจ้าหน้าที่ของซาอุฯ รับมอบกันอย่างถูกต้อง ซึ่งเชื่อว่าน่าจะ กลายเป็นอย่างอื่นไปได้ เพราะตนกำชับให้ระวังให้ดีเนื่องจากของกลางมีมากและมีมูลค่า ส่วน ราคาทั้งหมดเท่าไรนั้นไม่สามารถประเมินได้ เพราะไม่รู้ว่ราคาที่พูดกันนั้นเป็นราคาจริง หรือ ราคาคุย..."รายละเอียดอื่น ๆ ผมไม่ทราบ อย่าลืมว่าผมเป็นอธิบดีกรมตำรวจดังนั้นต้องทำหน้าที่ บริหาร ไม่สามารถที่จะลงไปทำ หรือรู้สึกถึงรายละเอียดลงไปในระดับเบื้องต้นจนถึงการขัดพื้น" (มติชน, 26 กรกฎาคม 2534)

ส่วนทางด้าน พล.ต.อ. สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจได้กล่าวว่า ได้มีการตั้ง คณะกรรมการขึ้นตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว เรื่องที่เกิดขึ้นนี้เป็นการลักทรัพย์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นใน ประเทศไทย เรื่องที่เกิดเป็นเพียงข้อหารับของโจร "และเรื่องนี้อย่าว่าแต่เพชรเลย แม้กระทั่ง เศษกระดาษหรือสำนวนการสอบสวนตนก็ไม่เคยเห็น... สำหรับผู้ที่กระทำความผิดหรือมีส่วนรู้เห็น ในการกระทำความผิดเราก็ต้องดำเนินการไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดไม่มีปัญหา..." (ไทยรัฐ, 31 กรกฎาคม 2534)

การแถลงข่าวอย่างเป็นทางการของกรมตำรวจมีขึ้นในวันที่ 1 สิงหาคม 2534 เมื่อ พล.ต.อ.สวัสต์ อมรวิวัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจได้เชิญสื่อมวลชนมาแถลงข้อเท็จจริงว่าเรื่องนี้เป็น เรื่องการลักทรัพย์ในต่างประเทศ ซึ่งเหตุเกิดขึ้นเมื่อสองปีเศษมาแล้ว ทางกรมตำรวจเมื่อได้รับ คำสั่งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก็ได้ดำเนินการสืบสวนมาโดยตลอดโดยมี พล.ต.ท. บุญชู ว่างานนท์ ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง พล.ต.ต.ชลอ เกิดเทศ รองผู้บัญชาการ ตำรวจสอบสวนกลาง และ พล.ต.ต.รุ่งโรจน์ ยมกกุล ผู้บังคับการกองปราบปราม (ยศและ ตำแหน่งในขณะนั้น) ร่วมกันสืบสวนเพื่อคลี่คลายคดี

ต่อมา ร.ต.อ. ชาแอต เอ็ม เอส อาซีลี ตัวแทนจากประเทศซาอุดีอาระเบียได้ เดินทางมายังประเทศไทย และเข้าร้องขอกับกองปราบปรามเพื่อร่วมติดตามสืบสวนคดีด้วย กรม ตำรวจจึงได้อนุญาต และเมื่อเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมคนร้ายได้พร้อมทั้งของกลาง จึงได้นำไปเก็บ รักษาไว้ที่ตู้เซฟหลังโต๊ะทำงานของร้อยเวรที่กองปราบปราม โดยมี ร.ต.อ.ชาแอต เป็นชื่อ รับผิดชอบ ต่อมาเมื่อมีข่าวสะพัดว่าเพชรของกลางที่นำส่งคืนเจ้าชายไพศาลนั้นมีของปลอมปนอยู่ ด้วย จึงได้สั่งการให้ พล.ต.ท.ธนู หอมหวล ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง คนปัจจุบันทำ การสอบสวนตั้งแต่เมื่อเดือนกรกฎาคม 2534 ที่ผ่านมา ซึ่งในการปลอมแปลงเพชรนั้นอาจเกิดขึ้น ได้หลายกรณีเนื่องจากช่วงระยะเวลา นับตั้งแต่เครื่องเพชรถูกนำเข้าประเทศไทยในเดือนมิถุนายน จนถึงเดือนสิงหาคม 2532 ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มทำการสอบสวนนั้นเป็นระยะที่ห่างกันพอสมควร นอกจากนี้เพชรของกลางดังกล่าวที่อยู่กับญาติผู้ต้องหาและร้านค้าต่าง ๆ ที่รับซื้อเอาไว้ ก็อาจจะ ถูกเปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือปลอมแปลงขึ้นได้เช่นกัน "สำหรับประเด็นที่ว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจแยก เพชรไปเป็นของส่วนตัวนั้นก็ เป็นไปได้เช่นกัน ผมขอยืนยันว่าหากการสืบสวน สอบสวนทราบว่า มีผู้ใดกระทำความผิดแยกเพชรของกลางไป ไม่ว่าจะ เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับใด ก็จะต้องดำเนินการ ตามกฎหมายอย่างเฉียบขาด" (มติชน, 2 สิงหาคม 2534) สำหรับกรณีที่มีข่าวว่ามี พล.ต.อ. 2 คนเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้นั้น พล.ต.อ.สวัสต์ กล่าวว่าจากรายงานของพนักงานสืบสวนนั้น ยังไม่มีกระแสข่าวเกี่ยวกับด้านนี้รวมทั้งในสำนวน เพราะฉะนั้น ตนจึงต้องลำดับขั้นตอนว่ามีใครรู้

เห็นในการมอบของกลางแต่ละครั้ง ตรวจดูว่ามีใครรับรู้และขึ้นเป็นพยานบ้าง เพื่อที่จะดูว่าส่วนไหนจะเป็นหลักฐานในการสืบสวนต่อไปได้ (ไทยรัฐ, 2 สิงหาคม 2534)

ทางด้าน พล.ต.ท.ธนุ หอมหวล ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ก็ได้แถลงถึงความสืบหน้าในการสอบสวนคดีเพิ่มเติมว่าตนได้สอบปากคำนายเกรียงไกร เตชะม่วง ซึ่งถูกศาลตัดสินจำคุกไปแล้วด้วยตนเอง นายเกรียงไกร ให้การว่าเรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 3 แต่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ จึงเดินทางไปทำงานที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย เดิมทำงานเป็นคนกวาดขยะแล้วได้เลื่อนเป็นคนทำความสะอาดภายในพระราชวังของเจ้าชายไพศาลปิน พาสัต ในระหว่างที่เจ้าชายกับพระชายาเสด็จท่องเที่ยวต่างประเทศนั้น นายเกรียงไกรได้เข้าไปทำความสะอาดและเห็นกุญแจเสียบคาน้ำชงอยู่จึงขโมยทรัพย์สินในตู้เซพบรรจุลงกระเป๋า 4 ใบ รวมทั้งขโมยทรัพย์สินของสาวใช้ชาวฟิลิปปินส์มาด้วย ซึ่งเครื่องเพชรที่ขโมยมานั้นนายเกรียงไกรยืนยันว่ามีทั้งเพชรจริงและเพชรปลอม (มติชน, 3 สิงหาคม 2534)

สื่อมวลชนยังคงติดตามความสืบหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็ได้ติดตามหาข้อเท็จจริงอย่างไม่ลดละจนสามารถติดตามของกลางได้จากจังหวัดภาคเหนืออีก 10 รายการ และสามารถจับกุมผู้ร่วมมือกับนายเกรียงไกรได้อีก 3 คนรวมทั้งการสอบปากคำบรรดาพ่อค้าเพชรทั้งหลายที่เข้าข่ายต้องสงสัยด้วย และจากการสอบปากคำบรรดาพ่อค้าเพชรในกรุงเทพมหานคร จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน ทุกคนให้การพาดพิงถึงนายสันติ ศรีธนะขันธ์ เจ้าของร้านเพชร "สันติมณี" เพราะ "นายสันติมีความสนิทสนมกับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ยศพลตำรวจเอก 2 คน ที่เคยมีอำนาจในกรมตำรวจ โดย 1 ใน 2 พลตำรวจเอกนั้นเคยรับราชการอยู่ในย่านจักรวรรดิมาหลายปีและมีความสนใจเครื่องเพชร เครื่องประดับเป็นอย่างยิ่ง" (มติชน, 6 สิงหาคม 2534)

เจ้าหน้าที่ตำรวจยังคงติดตามตัวนายสันติ ศรีธนะวัฒน์ อย่างไม่ลดละ โดยกรมตำรวจ ได้สั่งการให้กองตรวจคนเข้าเมืองสกัดกั้นการเดินทางออกนอกประเทศของนายสันติด้วย พล.ต.ท. ทลธ เกิดเทศ ได้ให้ความเห็นกรณีมี 2 พลตำรวจเอกเข้าไปพัวพันเรื่องเพชรว่าเป็นเรื่องของผู้ไม่หวังดีที่ปล่อยข่าวออกมาเพื่อทำลายกรมตำรวจ หรืออาจจะเป็นความอิจฉาริษยาของบางคนที่ปล่อยข่าวออกมาทำลายคนอื่น "ผมกล้าบอกได้ว่า พลตำรวจเอกทั้ง 2 คน ไม่เกี่ยวข้องกับเพชร ของกลางอย่างแน่นอน แต่ไม่อยากพูดมากไปกว่านี้ เพราะประเดี๋ยวชาวบ้านจะหาว่ามาแก้ตัว" (มติชน, 7 สิงหาคม 2534)

พล.ต.ท.สนั่น ตูจันดา ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ก็ได้ให้ความเห็นว่าตนยังไม่ทราบข้อเท็จจริงของคดีเพชรปลอม ซึ่งมี 2 พลตำรวจเอก ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนรู้เห็นในการนี้ด้วย ตนมิได้ร่วมสอบสวนแต่อยากทราบเหมือนกันว่า 2 พลตำรวจเอกนั้นคือใคร หากเรื่องนี้ปรากฏหลักฐานออกมาชัดเจนแล้ว กรมตำรวจจะต้องดำเนินการให้ถึงที่สุด เพราะทำความเสียหายร้ายแรงมาสู่กรมตำรวจมากที่สุดตั้งแต่สถาปนากรมตำรวจเป็นต้นมา ตนเชื่อว่าอธิบดีกรมตำรวจคงจะทำเรื่องอภัยสรวายนี้ให้ปรากฏชัดออกมาจนถึงที่สุด และมั่นใจว่าตำรวจทุกคนคงไม่ปกป้องผู้กระทำความผิดอย่างแน่นอน "ผมอยากให้ อ.ตร.เร่งดำเนินการเรื่องเพชรปลอมหลายๆ ให้ปรากฏออกมาเพื่อล้างภาพพจน์ของกรมตำรวจ" (ไทยรัฐ, 8 สิงหาคม 2534)

ต่อมาเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2534 นายสันติ ศรีธนะวัฒน์ เจ้าของร้านเพชร สันติมณี ย่านสะพานเหล็ก พยานปากสำคัญได้เข้ามามอบตัวต่อ พล.ต.อ.ประทีป สันติประภพ รองอธิบดีกรมตำรวจ ผู้สื่อข่าวได้สอบถาม พล.ต.ท.ธนู ทอมทวล ว่าถ้าผลการสอบสวนพาดพิงไปถึงนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่แล้ว กรมตำรวจกล้าที่จะออกมาแถลงความจริงหรือไม่ พล.ต.ท.ธนู ตอบว่า "ถ้าอนาคตข้างหน้าความจริงเป็นอย่างใดเราก็ต้องพูดความจริง เราจะหนีความจริงไม่ได้ ผู้ใหญ่ทุกระดับก็สั่งมาให้ค้นหาแต่ของจริงจะไปหลอกลวงประชาชนไม่ได้" ผู้สื่อข่าวถามว่าถ้าความจริงที่

แถลงออกมาไปกระทบถึงกรมตำรวจท่านจะดำเนินการอย่างไร พล.ต.ท.ธนู ตอบว่า "กระทบก็ต้องให้กระทบไป "กรมตำรวจไม่กระเทือนหรอกครับ กรมตำรวจไม่มีชีวิตจิตใจตั้งอยู่กับที่ สถาบันเราก็ต้องอยู่ได้ ขอให้พวกเราท่านแต่ความดีผมว่าต้องอยู่ได้" (ไทยรัฐ, 9 สิงหาคม 2534)

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับเดียวกันยังได้รายงานต่อไปอีกว่า คดีสันสะเทือนกรมตำรวจในการสืบสวนทางลับ ซึ่งไม่มีอยู่ในสำนวนการสอบสวนทราบว่า ตามข้อเท็จจริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องงานการเป็นผู้ครอบครองเพชรชาอูฯ นั้นมี พลตำรวจเอกจำนวน 4 คนกับอดีตรัฐมนตรีอีก 1 คน การที่เจ้าหน้าที่ชุดแรกทำการยึดเพชรมาตั้งแต่เกิดเรื่องใหม่ ๆ นั้น เมื่อขนของกลางมาแล้ว ผู้ที่ไปทำการยึดของกลางอันประกอบด้วยนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรตำรวจประทวนและหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งได้แอบยกยกเอาเพชรจำนวนหนึ่งไป หลังจากนั้นมีการรวบรวมเพชรที่เหลือ เพื่อมาให้กับ 2 พลตำรวจเอก รวมทั้งอดีตรัฐมนตรีผู้หนึ่งด้วย จากนั้นจึงนำเครื่องเพชรกลับคืนมาไว้ที่ 2 พลตำรวจเอกอีกครั้งก่อนเปิดการแถลงข่าว และหลังจากที่เรื่องเงียบแล้วตำรวจหลายคนที่ยกยกเพชรชาอูฯ ต่างทยอยเอาไปขาย เมื่อได้เงินมาก็มีฐานะดีขึ้นทันตาเห็น รวมทั้งนักข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งด้วย บางคนถึงขนาดซื้อรถเบนซ์ราคาหลายล้านมาขับ นอกจากนี้เนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่บางคนที่มีอำนาจอยู่ในขณะนั้น ยังอาศัยความเป็นผู้บังคับบัญชาฯ เพชรที่ไม่ได้ประกอบเป็นตัวเรือนไปสิ่งทำที่ร้านเพชรแห่งหนึ่งที่อยู่จึกมักคุ้นกัน และยังมีเครื่องเพชรบางรายถูกเปลี่ยนลักษณะต่าง ๆ จนยากแก่การยืนยัน

การสอบปากคำนายสันติ ศรีธนะวัฒน์ ในวันที่ 8 สิงหาคม 2534 ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องถึง 8 ชั่วโมง หลังจากนั้นผู้สื่อข่าวได้สอบถาม พล.ต.ท.ธนู ว่าตามที่ พล.ต.ท.ชโล เกิดเทศ เคยให้สัมภาษณ์ว่าข่าว 2 พล.ต.อ.พัพพันเพชรชาอูฯ นั้นเป็นแผนทำลายกรมตำรวจจริงหรือไม่ พล.ต.ท.ธนู กล่าวว่า "ยังไม่รู้ว่าข่าวออกมาจากทางไหนหรือเป็นไปได้อย่างไร" เมื่อถามว่า เป็นเรื่องเสียหายแก่อกันหรือไม่ พล.ต.ท.ธนู กล่าวว่า "ตนมาถึงจุดสูงสุดของชีวิต

ราชการตำรวจแล้ว ใครจะเสียก็ยอมให้เสีย" ผู้สื่อข่าวถามว่าคดีปลอมเพชรซาอุฯ นี้ผู้ใหญ่สั่งการอย่างไรเป็นพิเศษ พล.ต.ท.ธนู กล่าวว่ "นายกรัรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการว่าให้สอบสวนจนกระทั่งความจริงปรากฏ ความจริงเป็นอย่างไรก็เอาอย่างนั้น เพราะไม่สามารถหลอกหลวงประชาชนได้ จึงให้ทำหน้าให้ดีที่สุด" (มติชน, 9 สิงหาคม 2534)

และจากการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวคดีการฉ้อต่าง ๆ นานา โดยพาดพิงไปถึงข้าราชการและอดีตข้าราชการระดับสูงนี้เองกองตำรวจสันติบาลโดย พล.ต.ต.โยธิน มัธยมนันท์ ผู้บังคับการตำรวจสันติบาล ในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์ สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงได้มีหนังสือขอความร่วมมือไปยังบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2534 ว่า (มติชน, 10 มีนาคม 2534)

ขณะนี้กรณีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการดำเนินการของเจ้าพนักงานตำรวจ ยังไม่ปรากฏผลการดำเนินคดีว่าข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร ยังไม่มีการชี้ชัดลงไปว่ามีผู้ถูกกล่าวหาเป็นนายพลตำรวจ ซึ่งเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของกรมตำรวจ และอดีตรัฐมนตรีมีส่วนพัวพันในการกระทำผิดด้วย การลงข่าวลักษณะดังกล่าว จะยังผลให้กรมตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานหน่วยหนึ่งในอันที่จะอำนวยความสะดวกธรรมชาติแก่ประชาชนได้รับความเสียหาย ขาดความเชื่อถือในหมู่ประชาชนและทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของประเทศตลอดทั้งจะทำให้ต่างประเทศขาดความเชื่อมั่นต่อภาพพจน์ที่ดีของกระบวนการยุติธรรมของไทย และขาดความเชื่อถือต่อระบบราชการรวมทั้งรัฐบาลในที่สุด

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงขอความร่วมมือมายังท่าน เพื่อขอความกรุณาว่าในการเสนอข่าวหรือบทความเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในขณะนี้ควรที่จะละเว้นข้อความหรือบทความที่จะสร้างความเสื่อมเสียแก่กรมตำรวจ ตลอดทั้งข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่บางคนไม่ควรพาดหัวข่าวหรือบทความในลักษณะที่จะทำให้ผู้อ่านตื่นเต้นจนเกินกว่าเหตุ อันจะไม่เป็นผลดีต่อภาพ

พจน์โดยส่วนรวมของกรมตำรวจและประเทศชาติประชาชนโดยส่วนรวม จนกว่าจะปรากฏผลการ
 ค่า เนินคดีที่แน่ชัดในที่สุด...

การขอความร่วมมือในการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์จากตำรวจสันติบาลนี้ ไม่ได้มีจุด
 มุ่งหมายที่จะใช้อำนาจไปบีบบังคับหนังสือพิมพ์แต่อย่างใด แต่เนื่องจากหนังสือพิมพ์ได้นำเสนอข่าว
 สื่อมาเป็นเวลานานอันมีผลกระทบในทางเสียหายต่อกรมตำรวจจึงต้องมีการ "ขอความร่วมมือ"
 อันอื่นที่จะไม่ให้ผู้อื่น "ตื่นเต้นจนเกินกว่าเหตุ" ข่าวสื่อเรื่องการยกยอกเพชรนี้ไม่ได้เป็นที่วิพากษ์
 วิจารณ์เฉพาะในหมู่ประชาชนเท่านั้น หนังสือพิมพ์มติชนฉบับประจำวันวันที่ 12 สิงหาคม 2534 ได้
 รายงานว่า

ขณะนี้คดียกยอกเพชรซาอุฯ กำลังเป็นเป้าหมายการวิพากษ์วิจารณ์กันในหมู่ข้าราชการตำรวจ
 โดยเห็นว่ากรมตำรวจควรตั้งกรรมการขึ้นมาสอบสวนเป็นกรณีพิเศษ เช่นเดียวกับที่กรมตำรวจเคย
 ระดมนายตำรวจสืบสวนสอบสวนฝีมือดีขึ้นมาสอบสวนคดีเครื่องบินเครื่องบินของ
 ทุกฝ่าย นอกจากนี้คดียกยอกเพชรซาอุฯ ยังมีนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ระดับ พลตำรวจเอก 2 นาย
 เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องจึงถือได้ว่าเป็นคดีใหญ่ระดับชาติคดีหนึ่ง และผู้ต้องหาที่จับกุมไปแล้ว 4 คน
 คือ นายสันติ นายจรูญ นายสุรศักดิ์ และนายประสงค์ ยังเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการค้าเพชร
 โดยเฉพาะนายสันติซึ่งมีความสนิทสนมกับ พล.ต.อ. คนหนึ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องเป็นกรณีพิเศษ...

พล.ต.ท.ธนู หอมหวล ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า... ความจริงคณะพนักงานสอบสวน
 ชุดของตนก็เป็นการแต่งตั้งขึ้นมาพิเศษแบบนั้นแล้ว คณะพนักงานสอบสวนชุดนี้ทำคดีสำคัญมา
 ตั้งแต่คดีลอบสังหาร...คดีนี้ต้องแยกให้ชัดเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกคือคดีที่เกิดเหตุในต่างประเทศคน
 ร้ายเป็นคนไทย ทางกระทรวงมหาดไทยได้รับการติดต่อจากกษัตริย์ไพศาลให้ดำเนินการ ซึ่ง
 กระทรวงมหาดไทยมอบหมายให้อัยการสูงสุดพิจารณา และทางอัยการสูงสุดก็มอบหมายให้พนักงาน
 สอบสวนของกองปราบฯ เป็นผู้สอบสวน ซึ่งเป็นการดำเนินคดีในข้อหาลักทรัพย์ ส่วนคดีในช่วง
 ที่สองซึ่งมีนายสันติ ศรีธนะชัมภ์กับพวกตกเป็นผู้ต้องหาจับของโจรและลักทรัพย์นั้น คดีหลังนี้พนักงาน

สอบสวนบุคคลของคุณเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งก็ได้สอบสวนไปก่อนแล้ว จากนั้นมอบหมายให้กองปราบฯ ไปดำเนินการต่อ... ปัญหาของคดีเพชรตอนนี้ไม่ใช่เรื่องพนักงานสอบสวนมีอำนาจไม่เพียงพอ ต่อให้หน่วยเอฟบีไอ เข้ามาดำเนินการก็ทำอะไรไม่ได้ เพราะจุดหลักคือ ทางเจ้าทุกข์ฝ่ายชาวฯ ไม่ได้ส่งรูปพรรณสัณฐานของเครื่องเพชรที่หายไปมาให้ จึงสอบสวนเอาผิดได้กับเฉพาะผู้กระทำความผิดที่รับของโจรแน่ชัด เท่านั้น ... เรื่องการขอรูปพรรณสัณฐานเครื่องเพชรที่หายไปคนได้ติดต่อไปยังชาวฯ กว่า 2 เดือนแล้วยังไม่ได้รับคำตอบ ล่าสุดเมื่อ 7 วันที่แล้วยังได้ติดต่อไปอีกครั้งก็ยังไม่ได้รับคำตอบเช่นกัน ถ้าหากได้มาแล้วคดีคงจะสอบสวนต่อไปได้มากกว่าเดิม อย่างไรก็ตามคดีนี้ยังมีอายุความถึง 10 ปี (ไทยรัฐ, 14 สิงหาคม 2534)

นับว่า พล.ต.ท.ธนูได้เปิดเผยปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอีกส่วนหนึ่งให้ประชาชนให้ทราบ และยังได้รายงานต่อไปว่าจากการสอบสวนจนถึงบัดนี้ไม่มีนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ เข้ามาพัวพันคดีเพชรหรือไม่ โดย พล.ต.ท.ธนู กล่าวว่า (ไทยรัฐ, 14 สิงหาคม 2534)

ไม่มี ผมยืนยันมาหลายครั้งแล้ว ยังงงว่าข่าวนี้ออกมาได้อย่างไร ข่าวอย่างนี้ทำให้เกิดความเสียหายกรมตำรวจก็พัง แต่ถ้าเป็นความจริงเราก็ยอมเพื่อให้สถาบันอยู่ได้ สำหรับตัวบุคคลนั้นใครทำผิดก็ว่าไปตามเนื้อผ้า กรมตำรวจมีคนอยู่ 180,000 คน นายพลผิดเสีย 2 คน กรมตำรวจก็ไม่พัง ยังยืนต่อไปได้ และภาพพจน์จะได้ดีขึ้นผมอยากทำถ้าเรื่องเกิดขึ้นจริง แต่ในการสอบสวนยังไม่มีพลตำรวจเอกเข้ามาพัวพันแต่อย่างใด

ส่วนหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที่ 15 สิงหาคม 2534 รายงานความสืบหน้าว่าหลังจากที่มีข่าวอย่างครึกโครมว่า มีนายตำรวจระดับ พลตำรวจเอกที่เคยมีอำนาจในกรมตำรวจ 2 นายเข้ามาพัวพันกับการยกยอกเพชรของกลางพล.ต.อ.สวัสดิ์ ได้สั่งการให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นซึ่งพอจะทราบแล้วว่าข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร โดยเฉพาะหลังจากที่มีการพูดคุยกับนายสันติเสียพ่อค้าเพชรคนดัง ซึ่งสนิทสนมกับ พล.ต.อ.คนหนึ่ง ยิ่งทำให้มั่นใจในแนวทาง

การสืบสวนของ พล.ต.ท.ธนู มากขึ้น จึงสั่งการให้สอบสวนขยายผลอย่างเงียบ ๆ ละเอียดถี่ถ้วน และกำชับว่าให้พนักงานสอบสวนดำเนินการอย่างขาวสะอาด เพื่อปกป้องชื่อเสียงเกียรติยศของกรมตำรวจที่เสื่อมเสีย ซึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับประจำวันที่ 15 สิงหาคม 2534 ก็ได้รายงานว่า อธิบดีกรมตำรวจกล่าวว่ "ผมรับรองว่าคดีนี้จะไม่มีมวยล้มแน่นอน"

ต่อมา พล.ต.อ.สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อพล.ต.ท.ชลอ เกิดเทศ กับพวกรวมทั้งสิ้น 8 นาย โดยมี พล.ต.ท.บัญชา เนตินันท์ จเรตำรวจเป็นประธาน โดยกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ซึ่งอาจมีโทษทางวินัยถึงขั้นไล่ออกและโทษทางอาญาถึงจำคุกได้ และ พล.ต.ท.ชลอ ได้กล่าวว่

ถ้าจะเอาผิดกับผมในเรื่องขั้นตอนการทำงานนั้น ก็ยอมรับว่าผิดจริง เพราะการติดตามจับกุมนั้นตามระเบียบปฏิบัติ เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาและยึดของกลางแล้วจะต้องนำไปลงบันทึกประจำวัน ที่สถานีตำรวจในท้องที่นั้นๆ แต่สาเหตุที่ไม่เอาตัวผู้ต้องหาไปโรงพัก เพราะว่าจะทำให้ตกเป็นข่าว และการขยายผลการจับกุมทำได้ยากลำบาก (ไทยรัฐ, 17 สิงหาคม 2534)

อย่างไรก็ตามการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจแม้ว่าจะสืบหน้าต่อไปไม่หยุดยั้ง แต่ก็ยังมิได้เข้าใกล้ข้อเท็จจริงที่ว่า มีผู้ยกยอกเพชรฆาตจริงๆ หรือไม่ ในขณะที่เกี่ยวกับกระบวนการสร้างข่าวลือก็ยังคงทำงานต่อไปตลอดเวลา เริ่มจากที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ฉบับประจำวันที่ 17 สิงหาคม 2534 ได้รายงานว่ กรมตำรวจได้มีคำสั่งให้ย้าย พล.ต.ท. สุวัจ จินดาวนิช สารวัตรแผนก 4 กองกำกับการ 8 กองปราบปราม ไปดำรงตำแหน่งสารวัตรงานที่ 2 ส่วนข่าวสาร สำนักงานสารนิเทศ เนื่องจากเป็นหนึ่งในคณะทำงานสืบสวนคดีเพชรฆาตแต่เดิม และเป็นหลานชายของ พล.ต.อ.แสวง อีระสวัสดิ์ อธิบดีอธิบดีกรมตำรวจด้วยหนังสือพิมพ์แนวหน้าจึงได้ไปทำการสัมภาษณ์ พล.ต.อ.แสวง ซึ่งได้ให้ข้อเท็จจริงว่ พล.ต.ท.สุวัจ ไม่เคยร่วมทีมสอบสวนคดีเพชรฆาต และเป็นหลานชายห่าง ๆ เท่านั้น ส่วนเครื่องเพชรที่คุณหญิง อารีย์ อีระสวัสดิ์ ภรรยาได้เคยใส่ไป

งานการกุศลที่โรงแรมดุสิตธานีนั้น เป็นของเทียมมาไม่ใช่ว่าเพชรราชอุทุแต่อย่างใด และอดีตอธิบดีกรมตำรวจได้กล่าวด้วยว่า "ผมเื่อการเมืองตำรวจ ขนาดลาออกมาอยู่บ้านยังถูกตามเส่นงานไม่รู้จักสิ้นสุด" (แนวหน้า, 18 สิงหาคม 2534)

จากการให้สัมภาษณ์ของ พล.ต.อ.แสวง ในครั้งนี้ ทำให้ดูเหมือนว่าตนถูกกลั่นแกล้งจากกรมตำรวจโดยไม่เป็นธรรม แม้แต่หลานชายห่าง ๆ ก็ต้องถูกกลั่นแกล้งไปด้วย ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยเกี่ยวข้องกับคดีเพชรราชอุทุ แต่อย่างใด

ทันที ที่หนังสือพิมพ์แนวหน้าวางตลาด (18 สิงหาคม 2534) พล.ต.ท. เฉลิม วจนประดิษฐ ผู้อำนวยการสำนักงานสารนิเทศ กรมตำรวจ ได้แถลงข่าวต่อสื่อมวลชนในบ่ายวันเดียวกันว่า พล.ต.ท.สุวัจ จินดาวนิช ได้ถูกย้าย เนื่องจากเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสารวัตรแผนก 5 กองกำกับการ 8 กองปราบ ได้ถูกตั้งกรรมการสอบสวนประพฤติดนไม่สมควร เนื่องจากผู้บังคับบัญชาได้รับการร้องเรียนจากประชาชนเมืองพัทยา ซึ่ง พล.ต.อ.เกา สารสิน อธิบดีกรมตำรวจสมัยนั้นได้สอบสวนแล้วจึงให้ออกจากราชการไว้ก่อน ต่อมาสมัย พล.ต.อ.แสวง ธีระสวัสดิ์ เป็นอธิบดีกรมตำรวจ ผลการสอบสวนไม่ปรากฏความผิดจึงให้กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งสารวัตรแผนก 4 กองกำกับการ 8 กองปราบปราม ทว่ายังมีพฤติการณ์ถูกร้องเรียนจากประชาชนอีก หากทิ้งไว้จะกระทบกระเทือนต่อภาระหน้าที่ เนื่องจากเป็นหน่วยงานรับผิดชอบดูแลนักท่องเที่ยวในหลายจังหวัด จึงมีคำสั่งให้ไปดำรงตำแหน่งในสำนักงานสารนิเทศ กรมตำรวจ นับได้ว่าการแก้ข่าวของกรมตำรวจในครั้งนี้กระทำได้ทันเหตุการณ์ และสามารถชี้แจงให้ประชาชนเห็นถึงสาเหตุแห่งการย้ายหลานของ พล.ต.อ.แสวง ว่าเป็นเรื่องที่ พล.ต.ท.สุวัจ ประพฤติดนไม่สมควรทั้งยังสามารถยกเหตุผลสนับสนุนด้วยว่า พล.ต.ท.สุวัจ นั้นเคยถูกให้ออกจากราชการมาแล้วครั้งหนึ่ง แต่ พล.ต.อ.แสวง เป็นผู้อนุมัติให้กลับเข้ารับราชการใหม่ได้ เหตุที่ถูกย้ายในครั้งนี้ จึงไม่ได้มีสาเหตุมาจากการเมืองในกรมตำรวจตามที่ พล.ต.อ. แสวง เข้าใจแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตามการแก้ข่าวในประเด็นนี้ เป็นการแก้ข่าวเพื่อรักษาภาพพจน์ของอธิบดีกรมตำรวจคนปัจจุบัน คือ พล.ต.อ.สวัสดี อมรวิวัฒน์ มากกว่า เพื่อให้ประชาชนเข้าใจว่า พล.ต.อ.สวัสดี ไม่ได้ใช้อำนาจหน้าที่ไปรังแกหลานของอดี้อธิบดีกรมตำรวจคือ พล.ต.อ.แสวง แต่อย่างใด ส่วนประเด็นการยกยอกเพชรชวอุฯ นั้น ผู้อำนวยการสำนักงานสารนิเทศ กล่าวว่าได้มีการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย พล.ต.ท.ชลอ เกิดเทศ กับพวกแล้วในข้อหาปฏิบัติ หรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการตรวจยึดของกลางในคดีนี้

และการสอบสวนยังคงดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที 22 สิงหาคม 2534 รายงานว่า พล.อ.อิสระพงศ์ หนุนภักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกล่าวว่า ได้เรียกผู้เกี่ยวข้องกับการสืบสวน สอบสวนคดีอมเพชรมาสอบถามแล้ว แต่ยังไม่พบผู้ใด เพราะจะเสียรูปคดี ขณะนี้มีความเคลือบหน้ำ ส่วนกรณีที่มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันว่าการล้มคดีนั้นขอยืนยันว่าเป็นไปไม่ได้ เพราะอธิบดีกรมตำรวจได้กำชับให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามความเป็นจริงอย่างเต็มที่จึงไม่ต้องเกรงกลัวอิทธิพลใด ๆ คิดว่าจะต้องเป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม "คดีนี้ไม่มีแพะรับบาปอย่างแน่นอนครับ"

การแก้ข่าวในกรณียกยอกเพชรชวอุฯนี้ได้กระทำกันมาตลอดเวลา โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เกี่ยวข้องและ พล.ต.อ.สวัสดี อมรวิวัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจ ได้เคยมีการแถลงข่าวอย่างเป็นทางการไปครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2534 โดยระบุว่าจากรายงานของพนักงานสืบสวนนั้น ยังไม่มีกระแสข่าวเกี่ยวกับกรณี 2 พลตำรวจเอกยกยอกเพชรแต่อย่างใด (ไทยรัฐ, 2 สิงหาคม 2534) และข้าราชการตำรวจอีกหลาย ๆ นายที่อยู่ในช่วงเกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532-2534 ก็ได้ออกมาแถลงปฏิเสธว่าต่างไม่มีส่วนรู้เห็นทั้งสิ้น

แม้จะมีผู้รับผิดชอบตามสายงานออกมายืนยันต่อสื่อมวลชน และรายงานผลสืบหน้าตลอด
 เวลาที่ยังดู เหมือนว่าประเด็นนายพลตำรวจยกยอกเพชรยังไม่เป็นที่กระจ่างต่อสาธารณชน พล.ต.
 ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้เขียนถึงข่าวคดีเพชรซาอุฯในคอลัมน์ขอยสวนพหูหนังสือพิมพ์สยามรัฐ
 รายวันฉบับประจำวันที่ 23 สิงหาคม 2534 ว่าคดีเพชรซาอุฯนั้นเกิดขึ้นนานมาแล้วและไม่รู้จักจบสิ้น
 คนไทยส่วนใหญที่ต้องพบเห็นข่าวคดีนี้อยู่เรื่อย ๆ ก็อาจจะต้องเบื่อหน่ายเป็นขั้นแรก แต่นอก
 จากความเบื่อหน่ายแล้ว คดีเพชรซาอุฯ ยังก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศไทยและคนไทยมาก
 เอาการอยู่ เพราะเป็นคดีที่ก่อความเสียหายในทางชื่อเสียงทำให้เกิดขึ้นแก่ประเทศไทยมาก เป็นคดี
 ที่ส่อให้เห็นความสามารถในการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของทางราชการ คือ ตำรวจ และความ
 เสียหายที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง และสำคัญมากก็คือ เรื่องการทำงานของคนงานไทย ซึ่งต้องตกงาน
 ไปจำนวนหมื่นจำนวนแสนเพราะคดีนี้ ปรากฏว่าถ้าหากคดีนี้ไม่สำเร็จลุกลงไปจนเป็นที่พอใจของ
 รัฐบาลซาอุฯแล้ว รัฐบาลซาอุฯเขาก็ไม่ออกวีซ่าให้แก่คนงาน ซึ่งเคยไปทำงานที่ซาอุฯเป็นจำนวน
 แสน ทำให้คนไทยและประเทศไทยต้องขาดรายได้ไปปีละเท่าไร และเป็นผลเสียหายในทาง
 เศรษฐกิจอย่างไรเนื่องจากคนของเราไม่มีงานจะทำ และเนื่องจากเงินตราต่างประเทศซึ่งควร
 จะได้รับแล้วไม่ได้ เรื่องนี้ก็เป็นข้อเสียหายที่ใหญ่มากที่สุดทีเดียว เพียงแค่คิดถึงเรื่องนี้ เป็นข้อเสียหาย
 ที่น่าจะพอแล้วที่ รสช. จะทำอะไรก็ได้

เมื่อปรากฏเหตุการณ์อย่างนี้ก็ทำให้ราษฎรไทยทั่วไป ซึ่งเคยหรือจำเป็นต้องเชื่อถือใน
 ความสามารถของตำรวจไทยหมดหรือเสื่อมความเชื่อถือในตำรวจลงไปทุกที หากไม่มีการระงับ
 ความรู้สึกที่หมดความเชื่อถือในตำรวจเช่นนี้แล้ว ราษฎรไทยในอนาคตก็จะเหมือนคนที่ไม่มีที่พึ่ง
 เมื่อไม่เชื่อตำรวจเสียอย่างหนึ่งแล้ว ก็ไม่รู้จะไปพึ่งใครในอนาคต เกิดสภาพไม่มีที่พึ่งไม่มีที่
 ใฝ่ใจ

พล.ต.ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ กล่าวว่า เมื่อถึงเพียงนี้แล้วตนก็พยายามที่จะหามาตรการใด ๆ
 ที่จะแก้ไขสถานการณ์เช่นนี้ได้ มองไปบนทางใดก็ไม่เห็นหนทางเห็นอยู่ทางเดียวคือ มาตรา 27

ในรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้เท่านั้น มาตรา 27 เป็นมาตราที่ให้อำนาจทุกอย่างแก่คณะ รสช. หากประกาศออกมาว่าจะใช้อำนาจแก่ผู้ใดเรื่องใดแล้ว รัฐธรรมนูญก็ไม่ห้ามในการที่ รสช. จะใช้อำนาจต่อไปจนถึงที่สุด (สยามรัฐ, 23 สิงหาคม 2534)

เกี่ยวกับข้อเสนอของ พล.ต.ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ที่เสนอให้ใช้ ม.27 กับคดีเพชรฆาตๆ นี้ ปรากฏว่ามีผู้ใหญ่มากท่านได้ให้ความคิดเห็นดังนี้ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ผู้บัญชาการทหารบก และรองประธานสภา รสช. เห็นว่า "เรื่องนี้อย่างไรก็ตามควรตรวจสอบกับกระทรวงมหาดไทย แต่ผมเห็นว่าคดีนี้ได้ดำเนินไปเรื่อย ๆ มีความสืบหน้าอยู่แล้ว" พล.อ.วิมล วงศ์วานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก กล่าวว่า "คงไม่มีการใช้" (ไทยรัฐ, 25 สิงหาคม 2534) พล.ต.อ.เกา สารสิน รองนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า "คิดว่าอะไรที่ใช้กับศาลก็ควรดำเนินการไปตามกระบวนการนอกเสียจากว่าจำเป็นจริง ๆ จึงใช้ ม.27" (มติชน, 30 สิงหาคม 2534) น่าจะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า การแก้ไขของกรมตำรวจได้รับการยอมรับในระดับหนึ่ง

ประเด็นความขัดแย้ง

เหตุการณ์อื้อฉาวเรื่องเพชรฆาตๆ นี้ เป็นข่าวอื้อฉาวระดับชาติ จึงทำให้มีการวิพากษ์วิจารณ์ไปต่าง ๆ นา ๆ โดยปราศจากแหล่งที่มา แม้แต่ข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่บางคนก็ยังมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน โดยประเด็นความขัดแย้งมีอยู่สองประเด็นคือ

ประเด็นที่ 1 มีข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่ระดับ พลตำรวจเอกยกยอกเพชรจริงหรือไม่

ประเด็นที่ 2 กรมตำรวจจะดำเนินการกับผู้กระทำผิดอย่างตรงไปตรงมาหรือไม่

พล.ต.อ.มนัส ครุฑไชยันต์ กล่าวว่า "ข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร พวกหนังสือพิมพ์ก็รู้กันอยู่ว่าใครเป็นใคร" (ไทยรัฐ, 7 สิงหาคม 2534)

พล.ต.อ.วสิษฐ เดชกุญชร อธิบดีกรมตำรวจ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า "ในส่วนตัวผมเชื่อว่าการอมเพชรจริง ตอนนั้นผมเป็นรองอธิบดีกรมตำรวจแต่อยู่ฝ่ายบริหาร จึงไม่รู้เรื่อง ไม่มีใครเล่าหรือแบ่งเพชรมาให้" (มติชน, 25 สิงหาคม 2534)

พล.ต.ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช กล่าวว่า "รศช.ควรวใช้มาตรา 27 กับกรณีเพชรซาอูฯ" (มติชน, 30 สิงหาคม 2534)

นอกจากนั้น สื่อมวลชนยังใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงความขัดแย้งที่มีต่อกรมตำรวจตลอดเวลา เช่นคำว่า "แรงผู้พิทักษ์" หรือ "ตำรวจแรง" เป็นต้น (มติชน, 10 สิงหาคม 2534) ซึ่งมีส่วนทำให้ประชาชนมีภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อตำรวจ

วิธีการแก้ข่าวอื้อฉาวของกรมตำรวจกรณี ยักยอกเพชรซาอูฯ

ลักษณะของข่าวคดียักยอกเพชรซาอูฯนี้ มีลักษณะแตกต่างจากข่าวอื้อฉาวในสองกรณีแรก แม้จะเป็นเรื่องอื้อฉาวของกรมตำรวจโดยตรงก็ตาม เนื่องจากสองกรณีแรกนั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง มีผู้ที่อยู่หน้าตาต้องรับผิดชอบจริง ๆ ในเรื่องอื้อฉาวที่เกิดขึ้นนั้น แต่กรณียักยอกเพชรซาอูฯนั้น แม้เพชรจะหายไปจริง ก็ไม่สามารถยืนยันว่าเพชรหายระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือไม่ และมี 2 พล.ต.อ.เข้ามาเกี่ยวข้องในการยักยอกเพชรจริงหรือไม่ เนื่องจากไม่มีพยานหลักฐาน หรือพยานบุคคลมายืนยันการกระทำผิดอย่างเช่นกรณีตำรวจสุพรรณภาพรวมของกรณียักยอกเพชรซาอูฯ จึงเป็น "ข่าวลืออื้อฉาว" เสียมากกว่า แต่หากจะถามต่อไปว่าถ้าเป็นเพียงข่าวลือ โฉนดอื้อฉาวมากมายขนาดคนระดับผู้บริหารประเทศจึงต้องเข้ามาดูแลแก้ข่าวด้วยเล่า คงจะตอบได้ว่าเนื่องจากข่าวนี้ไม่ได้มีผลเสียหายต่อกรมตำรวจเพียงประการเดียว

แต่ข่าวอื้อฉาวนี้สามารถก่อให้เกิดความขัดแย้งในระดับชาติได้ด้วย จึงมีบุคคลหลายฝ่ายให้ความสนใจ
สำคัญและติดตามว่ากรมตำรวจจะคลี่คลายคดีนี้อย่างไร ซึ่งในส่วนของข่าวนั้น กรมตำรวจ
ได้มีวิธีดังนี้

วิธีที่ 1 การลดความขัดแย้งโดยการสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้เกิดขึ้น

โดยวิธีของ แม็คครอสกี และวิลเลอร์ (1976) ซึ่งจะเห็นได้จากการที่มีบุคคล
หลายฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกกรมตำรวจได้กล่าวยืนยันถึงการดำเนินการสืบสวนสอบสวนอย่าง
ตรงไปตรงมา

พล.ต.อ.สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ กล่าวว่า "จะไม่มีกรลอบหน้าปะจุมกอย่างเค็ดขาด"
(ไทยรัฐ, 2 สิงหาคม 2534)

พล.ต.ท.ธนู หอมหวล หัวหน้าชุดพนักงานสอบสวน กล่าวว่า "ความจริงเป็นอย่าง
ไรก็เอาอย่างนั้น จะทำหน้าที่ให้ดีที่สุด" (มติชน, 9 สิงหาคม 2534)

พล.เอกอิสระพงศ์ หนุนภักดี กล่าวว่า "คดีนี้ไม่มีแพะรับบาปอย่างแน่นอน" (มติชน,
22 สิงหาคม 2534)

พล.ต.อ.เภา สารสิน กล่าวว่า "ได้สั่งการให้ดำเนินการอย่างตรงไปตรงมาที่สุด"
(แนวหน้า, 9 สิงหาคม 2534)

การแก้ไขความขัดแย้งด้วยวิธีการสร้างความเชื่อมั่นนี้ นอกจากกรมตำรวจ และผู้รับผิดชอบ
ขอบในระดับสูงจะกล่าวให้คำมั่นแล้ว ยังมีการประมวลหลักฐานต่าง ๆ มาประกอบ เพื่อให้
ประชาชนเข้าใจขั้นตอนของข่าวอื้อฉาวที่เกิดขึ้นด้วย เช่น

พล.ต.อ.สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ ได้แถลงข่าวเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2534 ว่าหากมีการ
ปลอมแปลงเพชรของกลางนั้น ก็อาจเกิดขึ้นได้หลายกรณี เนื่องจากช่วงระยะเวลา นับตั้งแต่

เครื่องเพชรโคชนิยมและถูกนำเข้าประเทศไทย ไปจนถึงเวลาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามจนพบนั้น
ห่างกันประมาณ 5 เดือน เครื่องเพชรจึงอาจถูกปลอมแปลงในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่ถึงมือ
เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้ (มติชน, 2 สิงหาคม 2534)

พล.ต.ธนู หอมหวล กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ทางฝ่ายข่าวคดีอาชญากรรมไม่ได้ส่งรูปพรรณสัณฐาน
ของเครื่องเพชรที่หายไประมาที่ แม้จะติดต่อกลับไปหลายครั้งก็ยังไม่ได้รับคำตอบ (ไทยรัฐ, 14
สิงหาคม 2534)

ในเรื่องของการย้าย พ.ต.ท.สุวัจ จินดาวนิช หลานของ พล.ต.อ.แสวง นั้น กรม
ตำรวจได้สั่งการให้สำนักงานสารนิเทศ กรมตำรวจ ทำการแถลงข่าวที่แจ้งข้อเท็จจริง มีการ
เรียงลำดับเหตุการณ์ให้สื่อมวลชนทราบ โดยยืนยันว่าการย้าย พ.ต.ท.สุวัจ ไม่เกี่ยวข้องกับการ
เป็นหลาน พล.ต.อ.แสวง และไม่เกี่ยวกับกรณีเพชรซาอุฯ ทั้งยังได้ลำดับความเป็นมาให้สื่อมวลชน
ทราบว่า พ.ต.ท.สุวัจ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสารวัตรแผนก 5 กองกำกับการ 8 กองปราบปราม
ได้ถูกตั้งกรรมการสอบสวนฐานประพฤติตนไม่สมควร เนื่องจากผู้บังคับบัญชาได้รับการร้องเรียน
จากประชาชนชาวเมืองพัทยา พล.ต.อ.เกา สารสิน อธิบดีกรมตำรวจ ในสมัยนั้นได้ตั้งคณะ
กรรมการสอบสวนแล้ว จึงมีคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ต่อมา พล.ต.อ.แสวง ซีระสวัสดิ์
ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ ผลการสอบสวนไม่ปรากฏความผิด จึงให้กลับเข้ารับราชการใน
ตำแหน่งสารวัตรแผนก 4 กองกำกับการ 8 กองปราบปราม แต่ยังมีพฤติการณ์ถูกร้องเรียนจาก
ประชาชนอยู่อีก หากทิ้งไว้จะกระทบกระเทือนต่อภาระหน้าที่ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ
ดูแลนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครและหลายจังหวัดใกล้เคียง จึงมีคำสั่งให้ดำรงตำแหน่งใน
สังกัดสำนักงานสารนิเทศ

จะเห็นได้ว่าการแก้ข่าวกรณีย้าย พ.ต.ท.สุวัจ นี้กรมตำรวจกระทำได้ทันเหตุการณ์
และสมเหตุสมผลอย่างยิ่ง การเรียงลำดับความเป็นมาซึ่งนำไปสู่การย้าย พ.ต.ท.สุวัจ ทำให้
ประชาชนมองภาพออกว่า พ.ต.ท.สุวัจ เคยกระทำความผิดถึงขั้นถูกให้ออกจากราชการไว้ก่อนมา

แล้วในสมัย พล.ต.อ.เปา สารสิน ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ และยังคงมีพฤติการณ์อยู่ จึงต้องถูกย้ายในครั้งนี้อีก เพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่ไม่ต้องติดต่อกับประชาชนมากนัก แต่การแก้ข่าวในครั้งนี้อาจไม่มีผลกับเรื่องการยกยอกเพชรชลาสุภา มากนัก เป็นการแก้ข่าวในส่วนที่มีผลกระทบในทางเสื่อมเสียกับภาพพจน์ของอธิบดีกรมตำรวจมากกว่า อย่างไรก็ตาม การแก้ข่าวกรณีเพชรชลาสุภานี้มีการหาเหตุผลมาสนับสนุนการปฏิบัติของกรมตำรวจ เพื่อสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้น และให้ประชาชนทราบเป็น 2 ประเด็น คือ

1. เพชรชลาสุภาหายไปก่อนที่จะมาสู่ความรับผิดชอบของกรมตำรวจ
2. กรมตำรวจ จะมีการปฏิบัติในการสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีอคติกับผู้ใด

วิธีที่ 2 การลดความขัดแย้งโดยชักนำให้ฝ่ายตรงข้ามยอมตาม

วิลเลียม จูเนียร์ (1976) เสนอวิธีแก้ไขความขัดแย้งไว้ว่าวิธีการหนึ่งคือการหาทางชักนำให้สมาชิกกลุ่มหนึ่งยอมต่ออีกกลุ่มหนึ่ง เพื่อยุติความขัดแย้ง ซึ่งก็คือการที่ผู้บังคับการตำรวจสันติบาล ในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังหนังสือพิมพ์ทุกฉบับให้ละเว้นข้อความหรือบทความที่จะสร้างความเสื่อมเสียแก่กรมตำรวจ วิธีนี้ถือเป็นการลดความขัดแย้งโดยการชักนำให้สื่อมวลชนยอมปฏิบัติตาม แต่ไม่ใช่การใช้กำลังหรือการใช้อำนาจเหนือกว่ามาบังคับ เพราะสื่อมวลชนสามารถที่จะเลือกได้ว่าจะยอมปฏิบัติตามหรือไม่

ความเชื่อถือของสื่อมวลชนต่อการแก้ข่าวกรณียกยอกเพชรชลาสุภา

จะเห็นได้ว่าการแก้ข่าวกรณีเพชรชลาสุภานี้ แม้กรมตำรวจจะได้มีการแก้ไขความเข้าใจผิดอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ก็ตาม แต่ปรากฏว่า กรมตำรวจยังไม่สามารถแก้ข่าวอีกจนทำให้

สำเร็จลงได้ เพราะสื่อมวลชนยังคงมีการเสนอข่าวในแนวทางเดิมต่อไป นั้นย่อมเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าสื่อมวลชนไม่ได้เชื่อถือการแก้ข่าวของกรมตำรวจเลย

จากการสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการแก้ข่าวของกรมตำรวจ พล.ต.อ.พจน์ บุญยะจินดา กล่าวว่า กรณียกยอกเพชรชาอุฯ การแก้ข่าวที่แล้วมาของกรมตำรวจยังไม่ชัดเจน ผู้รับผิดชอบในการสืบสวนสอบสวนน่าจะมีการแถลงให้กระจ่าง อย่างส่อย่าให้มีการกระพือข่าวอยู่ตลอดเวลา (พจน์ บุญยะจินดา, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2535) พล.ต.ต.เตริยม ตันติเวชกุล กล่าวว่า การชี้แจง ข้อเท็จจริงในกรณีเพชรชาอุฯ นี้เป็นไปอย่างไม่กว้างขวาง ไม่ชัดเจนว่าข่าวลือนั้นเป็นความจริงหรือไม่ (เตริยม ตันติเวชกุล, สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2535) สหบาทเห็นว่า กรณียกยอกเพชรชาอุฯ นั้นมีการแก้ข่าวบ่อย แต่ก็ไม่ได้ทำให้เราเชื่อถือเพราะไม่ชัดเจนพอ สื่อมวลชนรู้สึกว่าการนี้น่าจะมีการเมืองสอดแทรกอยู่ด้วย เป็นความลับที่กรมตำรวจไม่กล้าเปิดเผย ซึ่งอาจจะมี 2 พล.ต.อ.ร่วมยกยอกเพชรจริงหรือไม่ก็ตาม (สหบาท, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2535) กิตติชัย อินทร์นุรักษ์ กล่าวว่า เรื่องยกยอกเพชรชาอุฯ มีข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่และบุคคลสำคัญในคณะรัฐบาลออกมาแก้ข่าวกันบ่อยครั้ง แต่ไม่มีน้ำหนักน่าเชื่อถือนัก สื่อมวลชนเชื่อว่าต้องมี 2 พล.ต.อ.ร่วมยกยอกเพชรด้วยอย่างแน่นอน ทำให้ประชาชนสงสัยว่ากรมตำรวจมีการปกปิดความจริงบางส่วนหรือเปล่าเพื่อปกป้องสถาบัน กรมตำรวจจึงควรออกมาชี้แจงให้ประชาชนได้เข้าใจลึกซึ้งกว่านี้ถึงกระบวนการสืบเสาะข้อเท็จจริงว่า ในแนวทางการสืบสวนนั้นกรมตำรวจอาจทราบว่าใครมีส่วนในการยกยอกเพชร แต่อาจจะขาดพยานหลักฐานเพียงพอที่จะนำผู้กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้ (กิตติชัย อินทร์นุรักษ์, สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2535) ส่วนอรุณ ลานเหลือ มีความเห็นว่าการแก้ข่าวในเรื่องนี้ยังคลุมเครือไม่แน่ชัดว่ามี 2 พล.ต.อ.พัวพันกับคดีนี้หรือไม่ และเรื่องนี้อาจเกิดจากการปล่อยข่าวทำลายกันเองในกรมตำรวจ เพื่อสันนิษฐานเพิกถอนเก้าอี้อธิบดีกรมตำรวจก็เป็นได้ (อรุณ ลานเหลือ, สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2535)

จะสังเกตได้ว่า จากการที่กองตำรวจสันติบาล ในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับ กรุงเทพมหานคร ได้ขอร้องให้สื่อมวลชนละเว้นการเสนอข่าวที่จะสร้างความเสียหายให้กับกรมตำรวจในกรณียกยอกเพชรซาอุฯ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2534 นั้น ไม่ได้มีผลในทางปฏิบัติมากนัก เพราะสื่อมวลชนยังมีความต้องการแสวงหาความจริงต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง เช่นหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีการนำเรื่องการย้ายหลานของ พล.ต.อ.แสวง ธีระสวัสดิ์ ไปโยงกับการทำคดีเพชรซาอุฯ และหนังสือพิมพ์แนวหน้าได้ไปสัมภาษณ์ พล.ต.อ.แสวง เพื่อขอทราบความคิดเห็นกรณีหลานชายถูกย้าย โดยไม่เป็นธรรม นั้นเท่ากับว่าสื่อมวลชนมีส่วนในการเพิ่มความขัดแย้งในเรื่องนี้ให้มากขึ้น แต่เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะหนึ่งราว ๆ ช่วงปลายเดือนสิงหาคม 2534 ข่าวเรื่องการยกยอกเพชรซาอุฯ ก็จางหายไปจากการนำเสนอของสื่อมวลชน ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการที่สื่อมวลชนไม่สามารถเสาะหาความลับไหนใด ๆ มาเสนอต่อประชาชนได้มากกว่าการตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานการพิมพ์ ดังนั้นข่าวเรื่อง พล.ต.อ.ยกยอกเพชรซาอุฯ จึงเลือนหายไปตามกาลเวลาในที่สุด